

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์

เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่ ๒๖ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

ครูผู้สอน นางสาวดอกกล้วย วรยศ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป. ๖ / ๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ป. ๖ / ๕ อธิบายการนำความรู้และความคิด จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

สาระสำคัญ

การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างละเอียด เพื่อพิจารณาส่วนประกอบของตำนานที่เป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา อาจเป็นเรื่องราวที่อิงความจริงหรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นก็ได้โดยสามารถบอกรายละเอียด อธิบายลักษณะของตัวละคร สรุปใจความสำคัญ บอกความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ บอกและลำดับเหตุการณ์ และสรุปความรู้และข้อคิดเห็นของเรื่องโดยใช้ความคิดอย่างรอบคอบได้ ซึ่งการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคหมวกความคิดหกใบจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับตำนานที่อ่านได้
๒. นักเรียนสรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น ระบุ แนวคิด และข้อคิดจากตำนานที่อ่านได้
๓. นักเรียนแสดงความคิด อธิบายข้อคิด และวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับตำนานที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สาระการเรียนรู้

การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ ผาแดง – นางไอ่ ”

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ๑.๑ ครูนำตัวอย่างตำนานพื้นบ้านมาให้นักเรียนดูและศึกษา (ภาคผนวก) ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ด้วยเทคนิคหมวดความคิดหกใบ เช่น
- การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนานมีหลักการพิจารณาอะไรบ้าง
 - เทคนิคหมวดความคิดหกใบที่นำมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ตำนานมีหลักการคิดและพิจารณาอย่างไร
 - ตำนานในแต่ละเรื่องให้คุณค่าทางวัฒนธรรมอย่างไร

๒. ขั้นดำเนินการสอน

ขั้นนำ

- ๒.๑ ครูนำตัวอย่างตำนานบางแม่หม้าย (ภาคผนวก) มาให้นักเรียนอ่านและศึกษา ครูสนทนาซักถามกับนักเรียน เช่น
- นักเรียนมีหลักการคิดวิเคราะห์จากตำนานที่ได้อ่าน โดยการใช้เทคนิคการคิดแบบหมวดหกใบอย่างไรบ้าง
 - นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากตำนานไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

๒.๒ ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นจากตำนานที่อ่านและคิดวิเคราะห์แบบหมวดความคิดหกใบ โดยสุ่มนักเรียนตอบคำถาม ๒ คน

ขั้นชี้แจงรายละเอียด

- ๒.๒ ครูอธิบายทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์
- ๒.๓ นักเรียนทุกคนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ใช้เวลา ๕ นาที จากนั้นครูสุ่มนักเรียน ๓ คน สรุปความรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน
- ๒.๔ ครูอธิบายเพิ่มเติม และตอบคำถามข้อซักถามของนักเรียน

๒.๕ ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่มละ ๕ - ๖ คน (ให้นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว) โดยให้สมาชิกในกลุ่มจับสลากเลือกสีหมวกทั้ง ๖ ใบ (โดยไม่ให้ซ้ำกับหมวกสีเดิมที่ได้รับเมื่อชั่วโมงที่แล้ว) แล้วให้แต่ละกลุ่มกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ดำเนินการอภิปราย เลขานุการทำหน้าที่บันทึกข้อมูล

๒.๖ ครูชี้แจงและทบทวนบทบาท หน้าที่ ขั้นตอนและการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นการสาธิต

๒.๗ ครูอธิบายกรอบการอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ และยกตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นตามสีของหมวก เช่น

- หมวกสีขาว สรุปใจความสำคัญ บอกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากตำนาน
- หมวกสีแดง แสดงความรู้สึกความคิดเห็นจากตำนาน
- หมวกสีดำ บอกผลดี ผลเสีย ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากตำนาน
- หมวกสีเหลือง บอกประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากตำนาน
- หมวกสีเขียว เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากตำนาน
- หมวกสีฟ้า บอกข้อคิดที่ได้จากตำนาน

ขั้นการฝึกปฏิบัติ

๒.๘ ครูมอบหมายใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒.๙ ตัวแทนกลุ่มรับใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ผาแดง-นางไอ่” แล้วแจกให้สมาชิกภายในกลุ่ม ทุกคนอ่านตำนานจากใบงาน แล้วรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว โดยนักเรียนแต่ละคนจะหาข้อมูลจากการอ่านตำนานที่กำหนด แล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน จากนั้นให้หัวหน้ากลุ่มในแต่ละกลุ่มมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้สมาชิกในกลุ่มตอบคำถามแสดงความคิดเห็นตามสีของหมวกที่ตนได้รับจากการจับสลากเลือกสีของหมวก และแสดงบทบาทภายในกลุ่มตามสีของหมวกตามที่ได้รับ

สมาชิกคนที่ ๑ หมวกสีขาว เสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง

- ใจความสำคัญของตำนานนี้คืออะไร
- ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของตำนานนี้คืออะไร

สมาชิกคนที่ ๒ หมวกสีแดง เสนอความคิดเห็นและความรู้สึก

- นักเรียนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตำนานเรื่องนี้

สมาชิกคนที่ ๓ หมวกสีดำ เสนอข้อบกพร่อง จุดอ่อนหรือข้อเสีย

- จากตำนานเรื่องนี้ การกระทำของท้าวภักดี และพญาสุทโธนาคราชก่อให้เกิดผลเสียหายหรือผลกระทบอย่างไรบ้าง

สมาชิกคนที่ ๔ หมวกสีเหลือง เสนอด้านประโยชน์ หรือจุดเด่น

- จากตำนานเรื่องผาแดง – นางไอ่ เราสามารถนำปัญหาของเหตุการณ์ในเรื่องที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

สมาชิกคนที่ ๕ หมวกสีเขียว เสนอความเป็นไปได้ หรือแนวทางที่จะพัฒนาต่อไป

- หากเราไม่ยอมให้เกิดปัญหาเหมือนเหตุการณ์ในตอนจบของตำนานเรื่อง ผาแดง – นางไอ่ นักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

สมาชิกคนที่ ๖ หมวกสีฟ้า ให้สรุปที่เป็นภาพรวม ความเป็นไปได้ของแนวความคิด และให้ข้อคิดเห็นแนวโน้มในอนาคต

- ข้อคิดที่ได้จากตำนานเรื่องนี้คืออะไร

๒.๑๐ ให้แต่ละกลุ่มคิดวิเคราะห์ตามลักษณะของสีหมวก โดยพิจารณาข้อความของสถานการณ์ที่กำหนด แสดงความคิดเห็นแล้วบันทึกผลการคิดลงในสมุดของแต่ละคน

๒.๑๑ นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายหาทางเลือกโดยใช้หมวกสีเหลือง หมวกสีดำ และหมวกสีแดง ตามลำดับ คือให้สมาชิกในกลุ่มใช้หมวกสีเหลือง คิดถึงผลในทางบวก ข้อดี จุดเด่น คุณค่า คิดถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ที่ได้รับ แล้วใช้หมวกสีดำ บอกข้อเสีย จุดอ่อน จุดบกพร่อง ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเลขานุการจะบันทึกไว้ นักเรียนในกลุ่มตัดสินใจเลือกทางเลือกร่วมกัน แล้วใช้หมวกสีแดง เพื่อถามความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มที่มีต่อผลการตัดสินใจ เลขานุการจะบันทึกไว้ เมื่อได้ข้อสรุปแล้วบันทึกผลลงในใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗ การอ่าน คติวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ ผาแดง – นางไอ่ ”

๒.๑๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูวิจารณ์และอธิบายเพิ่มเติม โดยครูจะเป็นผู้สรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังบกพร่องอยู่

ขั้นหารายละเอียดเพิ่มเติม

๒.๑๓ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงการนำเทคนิคหมวกหกใบไปใช้ในการอ่าน คติวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ ผาแดง – นางไอ่ ”

๓. ขั้นสรุป

๓.๑ ครูและนักเรียนสรุปภาพรวมการอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ผาแดง-นางไอ่” ว่าใจความสำคัญของตำนานที่อ่านนี้คืออะไร ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อคิดที่ได้จากตำนานเรื่องนี้ ตำนานเรื่องนี้ให้ประโยชน์และคุณค่าอย่างไร สรุปแล้วได้ข้อคิดอะไร เพื่อนำประโยชน์ไปใช้

๔. ขั้นประเมินผล

๔.๑ ครูประเมินผลการอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ผาแดง-นางไอ่” จากการตอบคำถาม การรายงาน การตรวจใบงาน และบันทึกสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมกลุ่มจากใบงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มตามเกณฑ์การประเมิน

๔.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ แล้วร่วมกันตรวจครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบแบบทดสอบเพื่อให้นักเรียนทราบความก้าวหน้า ครูบันทึกคะแนนของแต่ละคนเก็บไว้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ตัวอย่างตำนานบางแม่หม้าย
๒. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน
๓. ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน เรื่อง “ผาแดง-นางไอ่”

การวัดและประเมินผล

๑. วัดและประเมินผล

๑. ด้านความรู้ จากการรายงาน การตรวจผลงาน และจากการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน
๒. ด้านทักษะกระบวนการจากร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรม

๒. เครื่องมือวัดและประเมินผล

๑. แบบประเมินผลงาน

๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

๓. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน

๓. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

๑. นักเรียนทำใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ด้วยเทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบ แสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุมีผลถูกต้องเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐

๒. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๘๐

๓. ผลการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๖๐

ภาคผนวก

ตำนานบางแม่หม้าย

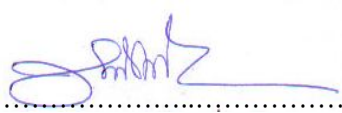


มีเรื่องเล่ากันว่า มีชายหนุ่มสองพี่น้อง ผูกสมรักรักใคร่สาวทางบ้านบางแม่หม้ายจนถึงได้ คู่ขอและกำหนดนัดวันแต่งงาน เมื่อถึงกำหนดฝ่าย เจ้าบ่าวก็เคลื่อนขบวนสำเภาขึ้นหมากมารับพวกมโหรี ที่บ้านแห่งหนึ่ง เรียกว่า บ้านบางซอ ซึ่งวงมโหรีได้ บรรเลงเพลงมาตามทางอย่างสนุกสนาน แต่ที่สนุก ที่สุดก็เมื่อเดินทางมาถึงย่านน้ำอันกว้างใหญ่อุดมไปด้วยสัตว์น้ำที่ดุร้ายคือ จระเข้ได้เกิดพายุใหญ่ พัดจนสำเภาล่ม จึงเรียกสถานที่แห่งนั้นว่า บ้านสำเภาล่ม หรือสำเภาทะเลสาบปัจจุบันเรียก บ้านสำเภาทอง เมื่อเรือล่ม บางคนก็จมน้ำตาย บางคนก็ถูกจระเข้คาบไปเจ้าบ่าวถูกจระเข้คาบว่ายน้ำ ไปทางทิศเหนือถึงบ้านเจ้าสาว เมื่อพวกเขาเห็นก็จำได้ จึงไปบอกเจ้าสาว เจ้าสาวเสียใจมาก วิ่งตามตลิ่งตามดูเจ้าบ่าว ไปจนถึงที่แห่งหนึ่งซึ่งไม่อาจตามไปได้ทันทวงที จึงได้แต่แผลมองไปจน สุดสายตาที่ที่เจ้าสาวยืนมองอยู่นี้ ต่อมาเรียกว่า วัดบ้านสุด แม้กระนั้นนางก็มีได้ท้อถอย มุ่งหน้า ติดตามไปเรื่อย ๆ จนเหนื่อยอ่อนจึงนั่งพักที่โลกแห่งหนึ่ง ต่อมาได้ชื่อว่า “โลกนางอ่อน” เมื่อหายเหนื่อยนางก็ตามต่อไปอีกจนถึง โพนางเซาต่อมานางได้ข่าวว่า มีจระเข้คาบคนรักไปทาง ทิศใต้จึงย้อนกลับมาและพบศพนางจึงนำศพมาเผาปนกิจที่วัดต่อมาวันนั้นชื่อว่า “วัดศพ” ปัจจุบัน เปลี่ยนชื่อเป็นวัดประสพสุขและบ้านเจ้าสาวจึงได้ชื่อว่า “บางแม่หม้าย” มาจนทุกวันนี้

ที่มา : <http://www.nitarn.com/index.php>

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ได้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้แล้วพบว่าได้มีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยขั้นตอนเทคนิคหวมความคิดหกใบได้ครบถ้วน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนมีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถวัดด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้สื่อ/นวัตกรรมที่สร้างขึ้น คือ ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนานเรื่อง “ ผาแดง-นางไอ่ ” ประกอบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....

(นายจำลอง จันทร์รุ่งเรือง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๑. นักเรียนตอบคำถาม แยกแยะและหาเหตุผลเกี่ยวกับตำนานที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุ แนวคิด และข้อคิด ได้ถูกต้องเหมาะสม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตำนานที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล อธิบายข้อคิดจากตำนานและวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนส่วนใหญ่แยกแยะเกี่ยวกับตำนานว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง มีส่วนน้อยที่ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ถูกต้อง

๒. ผลการตรวจแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๕

๓. นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ปฏิบัติงานเสร็จทันเวลาตามกำหนดและผลงานมีคุณภาพ นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความสุข ผลการประเมินผลงานพฤติกรรมระหว่างเรียนอยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๔๐ สรุปผ่าน และผลการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๐๐ สรุปผ่าน

๒. ปัญหาและอุปสรรคที่ควรแก้ไข

.....

๓. ข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงหรือส่งเสริม

.....

(ลงชื่อ).....*ดอกแก้ว วรรษศ*.....ครูผู้สอน

(นางสาวดอกแก้ว วรรษศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราชบูรณะ

แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

คำชี้แจง ให้ประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามรายการที่กำหนดให้

๑. พิจารณาให้คะแนนที่ตรงกับพฤติกรรมการปฏิบัติจริงของนักเรียน
๒. ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนตามระดับคุณภาพที่กำหนดให้

เลขที่		พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
		ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ความมีวินัยในการทำงาน	รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
๑	เด็กชายพิศิษฐ์ บำรุงถิ่น	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐	พอใช้	ผ่าน
๒	เด็กชายทักษิณันท์ ไม่วั้น	๑	๓	๑	๑	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๓	เด็กชายรัชชชัย คำสุขุม	๒	๓	๑	๑	๑	๑๔	พอใช้	ผ่าน
๔	เด็กหญิงวริน หนูชื่อตรง	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	ดี	ผ่าน
๕	เด็กหญิงปนัดดา ศรีสุข	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๖	เด็กหญิงศิริพร อรรถทาน	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	ดี	ผ่าน
๗	เด็กหญิงสุภาจารี นิเยะ	๑	๓	๔	๑	๑	๑๖	ดี	ผ่าน
๘	เด็กหญิงจุฑามาศ ปิ่นแก้ว	๑	๓	๔	๑	๑	๑๖	ดี	ผ่าน
๙	เด็กหญิงปรีสนันท์ ศิลเตโชกุล	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	ดี	ผ่าน
๑๐	เด็กชายยุทธศักดิ์ ลารุณ	๑	๓	๑	๑	๑	๑๕	ดี	ผ่าน
๑๑	เด็กหญิงชลธิชา ธาราทพย์	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	ดี	ผ่าน
๑๒	เด็กชายเชาวรัตน์ พุฒตาล	๑	๒	๑	๒	๒	๑๒	พอใช้	ผ่าน
๑๓	เด็กหญิงรัตนพร น้อยไผ่ล้อม	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	ดี	ผ่าน
๑๔	เด็กหญิงพิมพ์ศิริ ราชวงศ์	๑	๔	๔	๔	๑	๑๖	ดี	ผ่าน
๑๕	เด็กหญิงประภัสรา ถีนาเพชร	๔	๔	๔	๔	๑	๑๕	ดี	ผ่าน

เลขที่		พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
		ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ความมีวินัยในการทำงาน	รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
๑๖	เด็กชายพัฒนชัย คีมนารักษ์	๔	๓	๔	๑	๑	๑๓	ดี	ผ่าน
๑๗	เด็กชายโสธร มีสุข	๑	๓	๒	๒	๑	๑๓	พอใช้	ผ่าน
๑๘	เด็กชายชาญชัย คงเกษม	๑	๓	๒	๑	๑	๑๔	พอใช้	ผ่าน
๑๙	เด็กชายวรวิทย์ รักษาไทย	๒	๓	๑	๒	๒	๑๒	พอใช้	ผ่าน
๒๐	เด็กหญิงวิภา ประทุมมั่ง	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐	ดี	ผ่าน
๒๑	เด็กชายณัฐพงษ์ รุ่งเรือง	๓	๓	๔	๓	๓	๑๖	ดี	ผ่าน
รวม ($\sum X$)							๓๔๖		
เฉลี่ย (\bar{X})							๑๖.๔๘		
S.D.							๓.๑๗		
ร้อยละ							๘๒.๔๐		

เกณฑ์การประเมิน

๔	หมายถึง	ปฏิบัติได้ดีมาก	๓	หมายถึง	ปฏิบัติได้ดี
๒	หมายถึง	ปฏิบัติได้พอใช้	๑	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ระดับคะแนนคุณภาพ

๑๕ - ๒๐ คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี	ผ่าน
๙ - ๑๔ คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้	ผ่าน
๕ - ๘ คะแนน	ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ จอกกมล ครอบยศ ผู้ประเมิน

(นางสาวจอกกมล ครอบยศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

เกณฑ์การประเมินตามแบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความตั้งใจในการทำกิจกรรม	มีความสนใจ มานะอดทน ตั้งใจ ทำงานจนเสร็จ วางแผนทำงานทุก คน ทำงานเสร็จ ตามเวลาที่กำหนด	มีความสนใจ ตั้งใจทำงาน มี การวางแผน ทำงาน ทำงาน เสร็จช้ากว่าเวลา ที่กำหนด	ไม่ค่อยสนใจ ทำงาน ตั้งใจ ทำงานเป็น บางครั้งไม่มีการ วางแผนทำงาน ทำงานเสร็จไม่ ทันเวลาที่กำหนด	ไม่สนใจทำงาน ไม่มีการวางแผน ทำงาน ทำงาน เสร็จไม่ทันเวลาที่ กำหนด
๒. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	ให้ความร่วมมือ ทำงานจนเสร็จ มี การปรึกษาหารือ เสนอความคิดเห็น ดีทุกคน	ให้ความร่วมมือ ทำงาน มีการ ปรึกษาหารือ เสนอความ คิดเห็นบ้าง เล็กน้อย	ไม่ค่อยให้ความ ร่วมมือทำงาน ไม่ค่อยมีการ ปรึกษาหารือ เสนอความ คิดเห็นบ้าง เล็กน้อย	ไม่ให้ความ ร่วมมือทำงาน ไม่มีการ ปรึกษาหารือ ไม่เสนอความ คิดเห็น
๓. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	เป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดี ยอมรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น	เป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดี ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นบ้างเป็น บางครั้ง	ไม่เป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเล็กน้อย	ไม่เป็นผู้นำและ ผู้ตาม ไม่ยอมรับ ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๔. ความมีวินัยในการทำงาน	มีความรับผิดชอบทุกคน ไม่ส่งเสียงดังเวลาปรึกษากัน ไม่หยอกล้อกัน	มีความรับผิดชอบทุกคน ส่งเสียงดังบ้าง เป็นบางครั้ง	มีความรับผิดชอบเป็นบางคน พุดคุยกันบ้าง แต่ไม่เสียงดังรบกวนผู้อื่น	ส่วนมากไม่มีความรับผิดชอบ พุดคุยกันเสียงดังหยอกล้อกัน รบกวนผู้อื่น
๕. รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และช่วยเพื่อนทำงานจนเสร็จ	ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แต่ช่วยเพื่อนทำงานจนเสร็จ	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บ้างเล็กน้อย ทำงานไม่เสร็จ	ไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทำงานไม่เสร็จ

แบบประเมินพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน

ความหมายและเกณฑ์การประเมิน

ความหมาย

๑. ตั้งใจ หมายถึง ความมานะ อดทนทำงานจนเสร็จ (A)
๒. ความร่วมมือ หมายถึง สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือทำงานจนเสร็จ (A)
๓. ความมีวินัย หมายถึง ผลงาน หรือการทำงานเป็นระบบระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และได้เนื้อหาครบถ้วน ทันหรือตรงเวลา (A,K)
๔. คุณภาพของงาน หมายถึง ผลงานเรียบร้อย สวยงาม เนื้อหาครบถ้วน ภาษาที่ใช้เหมาะสม (P-Product, K)
๕. การนำเสนอผลงาน หมายถึง การพูดอธิบายนำเสนอผลงานได้ตามลำดับ และเนื้อหาถูกต้องเหมาะสม (P-Process, K)

เกณฑ์การประเมิน

- | | |
|----------------------|-----------------------|
| ๔ หมายถึง ทำได้ดีมาก | ๓ หมายถึง ทำได้ดี |
| ๒ หมายถึง ทำได้พอใช้ | ๑ หมายถึง ควรปรับปรุง |

ระดับคะแนนคุณภาพ

- | | | |
|---------------|----------------------|---------|
| ๑๕ – ๒๐ คะแนน | ระดับคุณภาพ ดี | ผ่าน |
| ๙ – ๑๔ คะแนน | ระดับคุณภาพ พอใช้ | ผ่าน |
| ๕ – ๘ คะแนน | ระดับคุณภาพ ปรับปรุง | ไม่ผ่าน |

กลุ่มที่	พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม (๒๐)	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
	ความตั้งใจ (๔)	ความร่วมมือ (๔)	ความมีวินัย (๔)	คุณภาพของผลงาน (๔)	การนำเสนอผลงาน (๔)			
กลุ่มที่ ๑ ๑. เด็กหญิงศิริพร อรรถทาน ๒. เด็กหญิงปรีสนันท์ ศิลเตโชกุล ๓. เด็กชายยุทธศักดิ์ ธารุณ ๔. เด็กหญิงประภัสรา ลีนาเพชร ๕. เด็กชายชาญชัย คงเกษม	๔	๔	๓	๓	๓	๑๗	ดี	ผ่าน

กลุ่มที่	พฤติกรรมที่ประเมิน					รวม (๒๐)	ระดับคุณภาพ	สรุปผ่าน / ไม่ผ่าน
	ความตั้งใจ (๔)	ความร่วมมือ (๔)	ความมีวินัย (๔)	คุณภาพของผลงาน (๔)	การนำเสนอผลงาน (๔)			
กลุ่มที่ ๒ ๑. เด็กชายทักษิณันท์ ไม่หวั่น ๒. เด็กหญิงวริน หนูชื่อตรง ๓. เด็กหญิงชลธิชา ชาราทรัพย์ ๔. เด็กชายโสธร มีสุข ๕. เด็กหญิงวิภา ประทุมมั่ง	๔	๔	๓	๓	๓	๑๗	ดี	ผ่าน
กลุ่มที่ ๓ ๑. เด็กชายรัชชชัย คำสุขุม ๒. เด็กหญิงสุภาจรี นิเยาะ ๓. เด็กหญิงพิมพ์ศิริ ราชวงศ์ ๔. เด็กชายพัฒนชัย คิมนารักษ์ ๕. เด็กชายวรวิทย์ รักษาไทย	๓	๓	๓	๓	๔	๑๖	ดี	ผ่าน
กลุ่มที่ ๔ ๑. เด็กชายพิสิษฐ์ บำรุงถิ่น ๒. เด็กหญิงปนัดดา ศรีสุข ๓. เด็กหญิงจุฑามาศ ปิ่นแก้ว ๔. เด็กชายเชาวรัตน์ พุฒตาล ๕. เด็กหญิงรัตนพร น้อยไผ่ล้อม ๖. เด็กชายณัฐพงษ์ รุ่งเรือง	๓	๓	๓	๓	๔	๑๖	ดี	ผ่าน
รวม ($\sum x$)							๖๖	
เฉลี่ย (\bar{X})							๑๖.๖๐	
S.D.							๐.๕๘	
ร้อยละ							๘๓.๐๐	

ผู้ผ่านเกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนตั้งแต่ ๑๔ คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(นางสาวดอกกล้วย วรยศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน ที่ได้ (๕)	คิดเป็น ร้อยละ	สรุป		หมายเหตุ
				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑	เด็กชายพิสิษฐ์ บำรุงถิ่น	๓	๖๐	✓	-	
๒	เด็กชายทักษิณันท์ ไม่วั้น	๔	๘๐	✓	-	
๓	เด็กชายธวัชชัย คำสุขุม	๔	๘๐	✓	-	
๔	เด็กหญิงวริน หนูชื้อตรง	๔	๘๐	✓	-	
๕	เด็กหญิงปนัดดา ศรีสุข	๔	๘๐	✓	-	
๖	เด็กหญิงศิริพร อรรถมทาน	๔	๘๐	✓	-	
๗	เด็กหญิงสุภาจรี นิเยะ	๓	๖๐	✓	-	
๘	เด็กหญิงจุฑามาศ ปิ่นแก้ว	๔	๘๐	✓	-	
๙	เด็กหญิงปรีสนันท์ ศิลเดโชกุล	๔	๘๐	✓	-	
๑๐	เด็กชายยุทธศักดิ์ ลารุณ	๔	๘๐	✓	-	
๑๑	เด็กหญิงชลธิชา ธาราททรัพย์	๕	๑๐๐	✓	-	
๑๒	เด็กชายเชาวรัตน์ พุฒตาล	๓	๖๐	✓	-	
๑๓	เด็กหญิงรัตนพร น้อยไผ่ล้อม	๔	๘๐	✓	-	
๑๔	เด็กหญิงพิมพ์ศิริ ราชวงศ์	๔	๘๐	✓	-	
๑๕	เด็กหญิงประภัสตรา ถีนาเพชร	๔	๘๐	✓	-	
๑๖	เด็กชายพัฒนชัย คิมนารักษ์	๔	๘๐	✓	-	
๑๗	เด็กชายโสธร มีสุข	๔	๘๐	✓	-	
๑๘	เด็กชายชาญชัย คงเกษม	๔	๘๐	✓	-	
๑๙	เด็กชายวรวิภา รัชญาไทย	๓	๖๐	✓	-	
๒๐	เด็กหญิงวิภา ประทุมมั่ง	๔	๘๐	✓	-	

แบบบันทึกคะแนนการทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน ด้วยเทคนิคหมวกความคิดหกใบ (ต่อ)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน ที่ได้ (๕)	คิดเป็น ร้อยละ	สรุป		หมายเหตุ
				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๒๑	เด็กชายณัฐพงษ์ รุ่งเรือง	๓	๖๐	✓	-	
รวม ($\sum x$)		๘๐	๑๖๐๐			
เฉลี่ย (\bar{X})		๓.๘๑	๗๖.๑๕			
S.D.		๐.๕๑	๑๐.๒๔			
ร้อยละ		๗๖.๒๐	๗๖.๑๕			

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนร้อยละ ๖๐ หรือได้คะแนนตั้งแต่ ๓ คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ *จอกกัญญา ครยศ* ผู้ประเมิน
(นางสาวจอกกัญญา ครยศ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์จากตำนาน

การอ่านคิดวิเคราะห์ เป็นการอ่านโดยละเอียดด้วยความรอบคอบ มีความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี สามารถแยกแยะได้ว่า เรื่องที่อ่านมีที่มาของเรื่องอย่างไร มโนทัศน์ของเรื่องที่เขียนและเรื่องที่อ่านคืออะไรสามารถพิจารณาหาเหตุผลประกอบ และรู้จักเปรียบเทียบ จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถสรุปเรื่องและแนวคิดของผู้เขียนได้ สิ่งสำคัญต้องสามารถประเมินค่าได้ว่า เรื่องที่อ่านมีคุณค่าหรือไม่อย่างไรเพราะอะไร ผู้อ่านต้องใช้ ทั้งความรู้ ประสบการณ์ และวิจารณญาณของตน ในการนำเสนอทรรศนะต่างๆ ในการอ่าน

หลักการอ่านคิดวิเคราะห์

มีหลักการปฏิบัติดังนี้

๑. แยกแยะ ส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนที่เป็นขยายความ การเขียนหนังสือผู้เขียนจะเขียน ๒ ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และส่วนที่เป็นส่วนขยายความ ซึ่งอาจเป็นการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ การอ่านอย่างวิเคราะห์นั้นผู้อ่านจะต้องค้นหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เพื่อจะได้เข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียน
๒. แยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ในงานเขียน นอกจากผู้เขียน จะนำเสนอข้อมูลส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงแล้ว บางครั้งผู้เขียนอาจสอดแทรกข้อคิดเห็น เพื่อแสดงมุมมองและทัศนะส่วนตัว เพื่อทำให้งานเขียนน่าสนใจและน่าอ่านยิ่งขึ้น แต่ในข้อคิดเห็นนั้นๆ อาจแฝงไว้ด้วยค่านิยมส่วนตัว ความเชื่อ หรืออคติต่างๆ ของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้เขียนตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่

ลักษณะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง เป็นลักษณะของเนื้อความหรือเนื้อหาที่แสดงถึงกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ หรือข้อมูลผ่านการพิสูจน์แล้ว ส่วนข้อคิดเห็น เป็นลักษณะข้อความที่แสดงความเชื่อ แนวคิด ความรู้สึกค่านิยม และทัศนคติส่วนตัวของผู้เขียน การเขียนข้อคิดเห็นผู้อ่านอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ข้อความแสดงอารมณ์ ข้อความชนิดนี้ทำให้ผู้รับสารรู้ว่าผู้ส่งสารมีอารมณ์ความรู้สึกเป็นอย่างไรระหว่างที่ส่งสาร

สรุปการอ่านคิดวิเคราะห์ คือ การอ่านข้อความอย่างละเอียดพิจารณาพิเคราะห์ ระมัดระวัง ทั้งความหมายตรง และความหมายแฝงต้องพยายามสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยการอ่านหนังสือมาก ๆ ข้อที่ต้องระวังเป็นพิเศษคือการใช้ภาษาของผู้เขียน เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นควรแยกแยะข้อเท็จจริงก่อนแล้วพิจารณาความน่าเชื่อถือด้วยการตั้งคำถามว่าเราเห็นด้วยกับประเด็นนั้นหรือไม่ถ้าเห็นด้วยเพราะอะไร ถ้าไม่เห็นด้วยเพราะอะไร ควรชี้แจงเหตุผลให้ชัดเจน

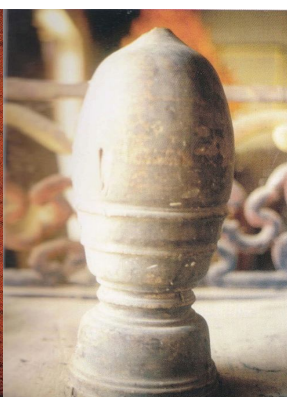
วรรณกรรมพื้นบ้าน (ตำนานพื้นบ้าน)

วรรณกรรมพื้นบ้าน หมายถึง ผลงานที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาษาโดยการพูดและการเขียนของกลุ่มชนในแต่ละท้องถิ่น เช่น วรรณกรรมพื้นบ้านภาคเหนือ วรรณกรรมพื้นบ้านภาคอีสาน วรรณกรรมพื้นบ้านภาคใต้ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็จะใช้ภาษาพื้นบ้านในการถ่ายทอดเป็นเอกลักษณ์

วรรณกรรมที่สื่อเรื่องราวด้านต่างๆ ของท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น จารีตประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจน ความเชื่อ ต่างๆ ของ บรรพบุรุษ อันเป็นพื้นฐานของความคิดและพฤติกรรมของคนในปัจจุบัน



แม่โพสพเทพนรีแห่งข้าว



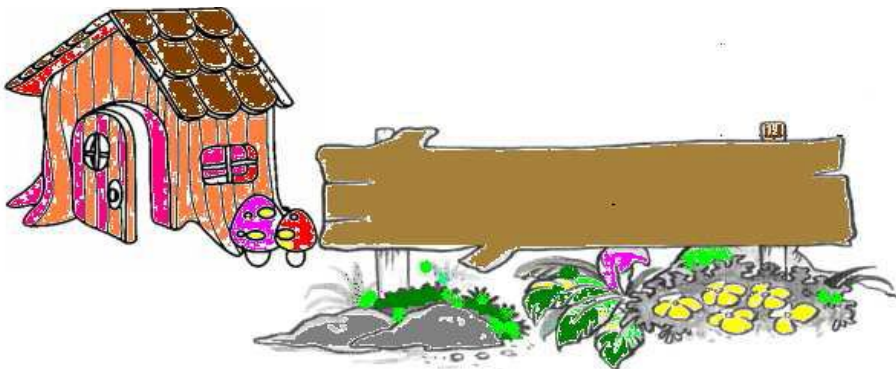
หลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด

ลักษณะของวรรณกรรมพื้นบ้าน/ ตำนานพื้นบ้าน

๑. เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจากมุขปาฐะ คือ เป็นการเล่าสืบทอดกันมาจากปากต่อปากและแพร่หลายกันอยู่ในกลุ่มชนท้องถิ่น
๒. เป็นแหล่งข้อมูลที่บันทึกข้อมูลด้านขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชนท้องถิ่น อันเป็นแบบฉบับให้คนยุคต่อมาเชื่อถือและปฏิบัติตาม
๓. มักไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง เพราะเป็นเรื่องที่บอกเล่าสืบทอดกันมาจากปากต่อปาก
๔. ใช้ภาษาท้องถิ่น ลักษณะถ้อยคำเป็นคำง่ายๆ สื่อความหมายตรงไปตรงมา
๕. สนองความต้องการของกลุ่มชนในท้องถิ่น เช่น เพื่อความบันเทิง เพื่ออธิบายสิ่งที่คนในสมัยนั้นยังไม่เข้าใจ และเพื่อสอนจริยธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและพฤติกรรมด้านต่างๆ

ประเภทของวรรณกรรมพื้นบ้าน / ตำนานพื้นบ้าน

๑. จำแนกโดยอาศัยเขตท้องถิ่นได้ ๔ ประเภท คือ
 - ๑.๑ วรรณกรรมพื้นบ้านภาคเหนือ (วรรณกรรมล้านนา)
 - ๑.๒ วรรณกรรมพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ๑.๓ วรรณกรรมพื้นบ้านภาคใต้
 - ๑.๔ วรรณกรรมพื้นบ้านภาคกลาง
๒. จำแนกตามวิธีการบันทึกได้ ๒ ประเภท คือ
 - ๒.๑ วรรณกรรมมุขปาฐะ หมายถึง วรรณกรรมที่ใช้วิธีเล่าจากปากต่อปาก ไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
 - ๒.๒ วรรณกรรมลายลักษณ์อักษร หมายถึง วรรณกรรมที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร



ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ ๗
การอ่านคิดวิเคราะห์ ด้วยคำถามเทคนิคหมวกหกใบ

คำชี้แจง

อ่านตำนานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ด้วยวิธีคิดแบบหมวกความคิดหกใบ



ตำนาน ผาแดง - นางไอ่



หนองทานกุ่มกวาปี

จังหวัดอุดรธานี

เนื้อเรื่อง

นางไอ่คำเป็นลูกสาวพญาขอมแห่งเมืองเอกคิตา พญาขอมจัดการเลือกคู่ให้นางไอ่คำ หรือนางไอ่ลูกสาว ด้วยการประกาศให้หัวเมืองต่างๆ จัดบั้งไฟมาประกวดจุดแข่งขันที่เมืองเอกคิตา บั้งไฟของเมืองใดใหญ่ และจุดขึ้นสูงเหนือเมืองอื่นก็จะได้นางไอ่ไปครอง และได้สมบัติเมืองเอกคิตาอีกกึ่งหนึ่ง บรรดาเจ้าเมือง และขุนนางทั้งหลายก็จัดทำบั้งไฟมาประกวดแข่งขันกัน เพื่อหวังจะได้นางไอ่ ท้าวผาแดง เจ้าเมืองผาโพง ก็ยกขบวนบั้งไฟมา แต่มาช้าไม่ทันการประกวดแข่งขัน เมืองสีแก้วและเมืองหงส์ชนะ การจุดบั้งไฟแข่งขัน แต่เป็นคนละเผ่าละพวกกับพญาขอมๆ จึงไม่ยอมยกนางไอ่คำให้ บรรดาเจ้าเมือง ขุนนางทั้งหลายก็พากันกลับบ้านกลับเมืองของตน ส่วนผาแดงมาช้าไม่ได้เข้าแข่งขันด้วย ผาแดงได้พบนางไอ่ และลักลอบได้เสียกัน โดย

ผาแดง สัญญาว่า กลับไปบ้านเมืองตนแล้ว จะรีบแต่งบรรณาการมาสู่ขนางไฉ่ไปเป็นแม่เมือง
ท้าวภักดิ์ ซึ่งเป็นลูกของสุทโธนาคราชเจ้าบาดาล ขึ้นจากบาดาลมาเที่ยวเมืองมนุษย์เห็น
นางไฉ่ก็หลงรัก จึงแปลงตนเป็นกระรอกเผือก ผูกกระดิ่งเงินเสียงไพเราะที่คอ แล้วเข้าไปอยู่ใน
สวนของนางไฉ่ เพื่อจะได้ใกล้ชิดนาง นางไฉ่เห็นกระรอกเผือกมีกระดิ่งเงินเสียงไพเราะก็อยาก
ได้มาเลี้ยง ได้ให้ทหารไปจับตัวกระรอกมา ก็ไม่สามารถจับกระรอกได้ทหารจึงไปหาพรานป่ามา
จับกระรอกให้นางไฉ่ พรานก็จับไม่ได้ จึงใช้ลูกดอกอาบยาพิษลอบยิงภักดิ์ขณะที่ผลอดตัวแอบดู
นางไฉ่ ภักดิ์ได้รับความเจ็บปวดแสนสาหัส เมื่อจะเสียชีวิตลงก็สาปแช่งไว้ว่า ขอให้เนื้อของตนมี
มากพอเลี้ยงคนทั้งเมืองอย่างรู้หมดรู้สิ้นและใครที่กินเนื้อของตนเข้าไปขอให้ตาย ทหารและ
นายพรานก็เอากระรอกไปชำแหละแบ่งเนื้อให้ในวังเอาไปทำอาหารให้พญาขอมและนางไฉ่
และตัดเนื้อกระรอกแจกพวกทหาร ขุนนาง และผู้ที่ช่วยราชการไปทุกคน มีหญิงหม้ายสามมีตาย
คนหนึ่งมาขอเนื้อกระรอกไปทำอาหารบ้าง แต่ทหารไม่ยอมให้อ่างว่าสามีนางตายไปแล้วนางก็
ไม่ได้ช่วยราชการใดๆ ในวันที่ผู้คนชาวเมืองเอกคีตากินเนื้อกระรอกกัน ผาแดงก็ยกไพร่พลนำ
บรรณาการมาสู่ขนางไฉ่ได้รู้ว่ นางไฉ่กินเนื้อกระรอกเผือก ผูกกระดิ่งเงินที่คอ ก็รู้ว่าเป็น
ลูกพญานาคร้ายสุทโธนาคราชเจ้าบาดาล ผาแดงตกใจยิ่งนักจึงรีบพานางไฉ่หนีออกจากเมืองไป

พญาสุทโธนาคราชได้รู้เรื่องการตายของภักดิ์ลูกชาย ก็โกรธเคืองชาวเมืองเอกคีตา
รีบขึ้นจากบาดาล สำแดงอิทธิฤทธิ์ดล่เมือง และไล่ฆ่าทุกคนที่กินเนื้อภักดิ์ เมื่อจมน้ำเมืองเอกคีตา
เป็นหนองหาน และฆ่าชาวเมืองทุกคนแล้ว และรู้ว่ นางไฉ่หนีไปจึงรีบตามไปทำร้ายนางไฉ่
ผาแดงพานางไฉ่มีม้าบักสามควบหนีพญานาคราชอย่างรวดเร็ว สุทโธนาคราชก็ตามไปติดๆ
ในที่สุดก็ใช้หางกระหวัดนางไฉ่ตกจากหลังม้าจมน้ำบาดาลไปเหลือรอดแต่ผาแดง ส่วนหญิงหม้าย
ที่ไม่ได้กินเนื้อภักดิ์ ไม่ถูกพญานาคราชทำร้ายเหลือแต่เพียงบ้านเป็นดอนกลางหนองน้ำ ที่
พญานาคราชดล่เมืองเอกคีตาจมน้ำบาดาล เรียกว่า “ดอนแม่หม้าย” ในหนองน้ำกุมภวาปี
มาจนตราบเท่าทุกวันนี้

คติ / แนวคิด

เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ การเกิดหนองน้ำใหญ่ (หนองหาน
กุมภวาปี) ในเชิงพื้นบ้าน และบอกประวัติความเป็นมาของชื่อบ้านนามเมืองในท้องถิ่น เป็นการ
เก็บประวัติการต่อสู้อำนาจรัฐ ระหว่างชุมชน ไทย-ลาว และขอม เพื่อแย้งสิ่งที่ทำกินที่อุดมสมบูรณ์
และแสดงถึงความเชื่อของชุมชน ไทย-ลาว ต่อพญานาค

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ : <http://kanchanapisek.or.th/kp8>

๑. ใจความสำคัญของตำนานเรื่องนี้คืออะไร (คิดแบบหมวกสีขาว)



.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากตำนานเรื่องนี้คืออะไร (คิดแบบหมวกสีขาว)



.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. นักเรียนมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับตำนานเรื่องนี้ (คิดแบบหมวกสีแดง)



.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๗. ข้อคิดที่ได้จากตำนานเรื่องนี้คืออะไร (คิดแบบหมวกสีฟ้า)



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



ชื่อกลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

- ๑.
- ๒.
- ๓.
- ๔.
- ๕.
- ๖.

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

อ่านตำนานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑ – ๕

ตำนาน กัลยสองป्ली



นานมาแล้วมีไชชายจากไปแอบรักลูกสาวเศรษฐี จึงอยากได้มาเป็นคู่ครองของตน คิดว่าถ้าไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็ต้องเอาด้วยกล ไชชายจากจึงออกเดินทางไปสืบหาหมอเสน่ห์ เดินทางไปหนึ่งวันเต็ม ๆ พบกระท่อมหลังหนึ่ง จึงได้เข้าไปขอน้ำดื่มจากหญิงชราเจ้าของกระท่อม ขยายแก่ได้ถามไชชายว่าเดินทางไปไหนมา ไชชายจึงเล่าความประสงค์ของตนให้ฟัง

โดยไม่ปิดบังแต่อย่างใด ขยายแก่ได้บอกว่าตนนี้แหละเป็นหมอเสน่ห์และช่วยไชชายได้ หากว่าไชชายสามารถหากัลยสองป्लीมาให้เป็นเครื่องยาในการทำเสน่ห์ ไชชายดีใจมากที่ขยายแก่รับปากจะช่วยเหลือ รีบออกเดินทางไปเสาะหากัลยสองป्लीเป็นเวลานานหลายเดือนก็ยังไม่พบ ไชชายจึงได้เริ่มปลุกกัลยเสียดวงจำนวนมากหลายชนิด และดูแลไว้กัลยเป็นอย่างดี ใส่ปุ๋ยเอาใจใส่ดูแลต้นกัลยเป็นพิเศษ เพื่อให้ต้นกัลยออกสองป्लीให้ได้ ไชชายทำไว้กัลยอยู่นาน ก็ยังไม่ได้กัลยสองป्लीแต่อย่างใด แต่ก็ยังไม่ละความพยายาม ได้ปลุกกัลยเพิ่มขึ้นอีก ขยายไว้กัลยออกไปกว้างขวางขึ้นมากกว่าเดิมเรื่อย ๆ เพิ่มที่จะค้นหากัลยสองป्लीให้ได้ ปีแล้วปีเล่าที่ทำไว้กัลยได้นำผลผลิตจากไร่ไปขายอยู่เป็นเวลานานถึง ๗ ปี มีเงินทองเก็บไว้จากการขายกัลยเป็นจำนวนมาก จนมีฐานะเป็นเศรษฐีในเวลาต่อมา เมื่อมีฐานะร่ำรวยก็ไปสู่ขอลูกสาวเศรษฐีคนที่ไชชายหมายปองไว้ จนได้แต่งงานเป็นสามีภรรยาสมความปรารถนา แต่ต้นกัลยทั้งหมดที่ไชชายปลุกไว้ก็ไม่เคยออกสองป्लीเลย ทำให้ไชชายคิดว่ากัลยสองป्लीที่ขยายแก่บอกให้หามาทำยาเสน่ห์นั้นคงไม่มีในโลกนี้แน่นอน แต่การที่ขยายแก่สั่งให้หากัลยสองป्लीให้ได้ คงเป็นอุบายเพื่อยุให้ไชชายมีความมานะจนสามารถเป็นเศรษฐีได้ในเวลาต่อมานั่นเอง

ที่มา : <http://tarachai.tripod.com/03seethaitumnan/tumnan.htm> ตำนานพื้นบ้านภาคใต้

๑. จากตำนานเพราะเหตุใดไฉชายจึงต้องออกตามหากล้วยสองป्ली (วิเคราะห์ความสำคัญ)
- เพราะต้องการแต่งงานกับลูกสาวเศรษฐี
 - เพราะต้องการทำเสน่ห์ให้ลูกสาวเศรษฐีหลงรัก
 - เพราะต้องการตอบแทนบุญคุณยายที่ได้ให้น้ำดื่ม
 - เพราะต้องการเป็นเศรษฐีร่ำรวย
๒. จากตำนานคุณธรรมในข้อใดที่ส่งผลให้ไฉชายกลายเป็นเศรษฐี (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- ความมานะพยายาม
 - ความกตัญญู
 - ความซื่อสัตย์
 - ความประหยัด
๓. จากตำนานเรื่องนี้คุณธรรมข้อใดที่เด่นชัดที่สุดของไฉชาย (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- ความซื่อสัตย์
 - ความกตัญญู
 - ความเพียร
 - ความอดทน
๔. ข้อใดคือข้อเท็จจริงจากตำนานเรื่องนี้ (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- ต้นกล้วยทั้งหมดที่ไฉชายปลูกไว้ก็ไม่เคยออกสองป्लीเลย
 - ไฉชายคิดว่ากล้วยสองป्लीที่ยายแก่บอกให้หามาทำยาเสน่ห์นั้นคงไม่มีในโลกนี้แน่นอน
 - ความมานะพยายาม จะทำให้พบความสำเร็จตามที่ปรารถนาได้ทุกเรื่อง
 - หากคนใดมีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบกิจการงาน ก็สามารถจะหาเงินทางเป็นเศรษฐีมั่งมีได้
๕. ข้อคิดที่ได้จากตำนานเรื่องนี้ตรงกับสำนวนสุภาษิตในข้อใด (วิเคราะห์หลักการ)
- ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น
 - อดเปรี้ยวไว้กินหวาน
 - ช้าๆ ได้พร้าสองเล่มงาม
 - กระต่ายหมายจันทร์

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์
 ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ การอ่านคิดวิเคราะห์ตำนาน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. ข
๒. ก
๓. ก
๔. ก
๕. ก



เอ... ทำถูกต้อง
 ทุกข้อหรือเปล่านะ

